

økonomisk Krig imellem de hidtil kæmpende Magtgrupper efter Freden, men Menneskene maatte forandre Natur, hvis der ikke blev ved at være en stærk national Spænding, og hvis ikke Forholdene af den Grund kunde blive særlig vanskelige baade til den ene og den anden Side. Muligvis vil ogsaa mange fra de byrdebetyngede krigsførende Lande ønske at forlægge deres Ophold eller Virksomhed til de lettere stillede neutrale Lande, i alt Fald at lægge Filialer i dem. Jeg behøver ikke at komme nærmere ind paa at paa- vise, hvor overordentlig nær det vil ligge, at neutrale Lande og ikke mindst Danmark med dets særlig gunstige Beliggenhed bliver udnyttet i saa Henseende. Og sker det, vil der blive Tale i langt større Omfang end hidtil om at erhverve dansk Jord, dansk Grund, dansk fast Ejendom, Danmarks naturlige Rigdomme, Steder, der egner sig til Havneanlæg o. l. Med Hensyn til Naturrigdommene ved vi, at man i Sverige og Norge har en meget omfattende Lovgivning angaaende dette Spørgsmaal, en Lovgivning, som jeg ikke tror, det vilde passe for vort Land ligefrem at kopiere. Det er ogsaa bekendt, at denne Lovgivning i Sverige og Norge ganske særlig har taget Sigte paa den store Naturrigdom, som disse Lande har i deres Fosser og Vandfald, „de hvide Kul“. Naturkræfter af en saadan Betydning for Fremtidens Udvikling, og som kan blive Genstand for saa stærkt Begær, har vi vel ikke her i Landet, men vi har dog først og fremmest vor gode Jord og ogsaa mange andre Naturrigdomme, som vi kunde ønske til en vis Grad at værne, medens det endnu er Tid, og inden de fremmede indtager alt for meget af den „Plads i Solen“, som vi dog ogsaa i al Beskedenhed vil have, i alt Fald i vort eget Land. Jeg tænker her aldeles ikke paa nogen rigoristisk Afspærringspolitik og mindst mod vore nordlige Naboer, for saa vidt der i Betragtning af de Mestbegunstigelses-traktater, vi har, kan gives dem en Særstilling. Men skønt det ligger min Tanke fjernt, at vi skulde ligesom Trolden være os selv nok, er det dog en rimelig og billig Fordring, at vi vil være os selv. Vi maa erindre, at Landet kun er lille, og skulde der efter Krigen komme en større Invasion — fredelig Invasion, naturligvis — fra forskellige Sider, vil forholdsvis meget af Landets Naturrigdomme og gunstige Muligheder for udvidet Næringsdrift kunne blive optaget af disse fremmede. Man maa

heller ikke glemme, at en saadan Invasion kan give vort Næringsliv en anden Form end den, der for os er den naturlige, kan give det en vis Afhængighed af Udlandet og muligvis bringe os i et skævt Forhold med Hensyn til den ubetingede neutrale Stilling, som vi ønsker at indtage i Fred som i Krig.

Jeg ser vel, at der er mange Vanskeligheder ved denne Sags Ordning. Der opstaar en Række af Problemer, som jeg ikke paa nærværende Tidspunkt skal udtale mig om — der kan blive Spørgsmaal om almindelige Regler, som skaber visse Hindringer for fremmedes Erhvervelse af dansk Jord, eller om at lægge Afgørelsen som Bevillingsmyndighed i Regeringens Haand, Spørgsmaal om Bestemmelser, der kunde være egnede til at hindre Omgaaelse af Reglerne. Særlig vil Bestemmelserne med Hensyn til Aktieselskaber være vanskelige, saaledes som de Forhandlinger, der er førte herom i Norge og Sverige, viser. Men dette er en Sag, hvor det er vanskeligt fra Rigsdagens Side at tage noget Initiativ, fordi de Kræfter, som er i Stand til at foretage en sagkyndig og alsidig Overvejelse af alle de mange vanskelige Spørgsmaal, der fremtræder — der vil jo ogsaa i høj Grad blive Spørgsmaal om udenrigspolitiske Hensyn —, kun findes samlede hos Regeringen og det Personel, der staar til dens Raadighed. Men det, vort Parti ønsker, er at se denne Sag fremmet, og jeg retter altsaa det Spørgsmaal til Regeringen, særlig til den højtærede Statsminister: Hvad tænker Regeringen at foretage sig for at opfylde den omtalte Løfteparagraf i Grundlovens § 50, sidste Stykke?

K. M. Klausen: Da vi ved den ny- lig afsluttede Forhandling om Skattelovene har haft en udførlig Debat om vor finansielle Stilling, finder jeg ingen Anledning til ved denne Lejlighed at komme nærmere ind paa den Række af almindelige finansielle Betragtninger, som ellers plejer at blive fremført ved Finanslovens første Behandling. Det foreliggende Finanslovsforslag vilde heller ikke være noget godt Grundlag for saadanne Betragtninger. Det har paa Overslaget over de løbende Indtægter et Beløb af 200 Mill. Kr. og paa Overslaget over de løbende Udgifter et Beløb af 145 Mill. Kr. Derefter skulde der blive et Overskud af omtrent 55 Mill. Kr. Hvis disse Tal kunde holde, vilde vi være vel farne, og det vilde ikke have været nødvendigt at forelægge den lange Række af Skattelovforslag eller stille Op-